

## **På språklig grund (SOU 2025:9)**

### **Sammanfattning**

- SKR tillstyrker förslagen som rör kursplanerna som riktas till nybörjare i svenska språket i de obligatoriska skolformerna och även ska kunna användas inom gymnasieskolans introduktionsprogram samt, under vissa förutsättningar, inom anpassade gymnasieskolan.
- SKR tillstyrker förslagen till målgrupper för svenska som andraspråk och att rektor ska besluta om undervisning i ämnet med stöd av ett nationellt kartläggningsmaterial. SKR tillstyrker även förslaget om ett informationsmaterial för att vägleda elever i valet av svenskämne inom gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan.
- SKR tillstyrker förslagen att ämnena svenska och svenska som andraspråk inte ska kunna läsas parallellt och inte samtidigt ska kunna ingå i en elevs examens- eller studiebevis eller gymnasiebevis avseende anpassad gymnasieskola.
- SKR delar bedömningarna som rör implementeringsinsatser och behovet av mer undervisningstid i svenska som andraspråk för nyanlända elever i de senare skolåren. SKR delar även bedömningarna att alla blivande lärare skulle ha nytta av grundläggande kunskaper om andraspråksutveckling och språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt att behörighetskraven för undervisning i svenskämnen bör vara desamma.
- SKR delar bedömningen att effekten av införandet av kursplanerna för grundläggande svenska som andraspråk bör utvärderas och att Skolinspektionen bör granska undervisningen för nyanlända elever som är nybörjare i svenska språket.
- SKR delar bedömningen att gymnasieförordningen bör ändras så att huvudmannen kan besluta att undervisningen på ett nationellt program för en elev i anpassade gymnasieskolan får fördelas över längre tid än fyra år. Det bör emellertid framgå att beslutet bör fattas i överensstämmelse med hemkommunen om det är en annan än huvudmannen.

- SKR delar bedömningen att det bör införas ändamålsenliga kursplaner för grundläggande svenska som andraspråk för nyanlända elever i specialskolan som är döva eller hörselskadade samt att skolsituationen för elever med grav språkstörning bör utredas.
- SKR delar bedömningen att en nyanländ elev bör få studiehandledning på modersmålet i samtliga skolår om det inte är uppenbart obehövt. SKR delar också bedömningarna som rör modersmålsundervisning och att Skolverket bör ges bättre möjligheter att följa upp och utvärdera kvaliteten. SKR vill samtidigt understryka att detta inte får medföra en väsentligt ökad uppgiftslämnarbörda för kommunerna.
- SKR tillstyrker förslaget till ikraftträdande och övergångsbestämmelser.
- SKR bedömer att införandet av kursplanerna i grundläggande svenska som andraspråk kommer att medföra implementeringskostnader för kommunerna, men utredningen redovisar inte några sådana och hur dessa ska finansieras. Kommunerna behöver ersättas för implementeringskostnaderna i enlighet med finansieringsprincipen. Utredningens beräkningar av kostnaderna för bedömning av vilken kursplan eleven ska följa görs utifrån en genomsnittlig månadslön för en grundskollärare 2024, men bör räknas upp till 2028 års löneläge.

## Allmänna synpunkter

SKR ser det som angeläget att skolans styrdokument utgör ett reellt stöd i undervisningen av såväl nyanlända elever som andra elever i behov av andraspråksdidaktik. Kunskaper i svenska språket är en viktig förutsättning för elevers möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper i skolans alla ämnen samt uppnå gymnasiebehörighet.

### 8.1.1 Grundläggande svenska som andraspråk ska införas med nya kursplaner

**Förslag:** Nya kursplaner ska införas som riktas till nybörjare i svenska språket i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan. Dessa kursplaner ska benämnas grundläggande svenska som andraspråk.

Kursplanerna för grundläggande svenska som andraspråk ska även kunna användas inom gymnasieskolans introduktionsprogram samt, under vissa förutsättningar, inom anpassade gymnasieskolan.

Kursplanerna för grundläggande svenska som andraspråk ska ingå i ämnet svenska som andraspråk för respektive skolform. Regeringen bör ge Statens skolverk i uppdrag att utforma, respektive lämna förslag på, särskilda kursplaner för grundläggande svenska som andraspråk som en del av ämnet svenska som andraspråk för de obligatoriska skolformerna

SKR tillstyrker förslaget till nya kursplaner som ska riktas till nybörjare i svenska språket i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan. Dessa kursplaner ska benämnas grundläggande svenska som andraspråk och ingå i ämnet svenska som andraspråk för respektive skolform. En viktig utgångspunkt bör vara Skolverkets bedömningsstöd Bygga svenska.

### 8.1.2 En tidsgräns ska införas i de obligatoriska skolformerna

**Förslag:** En tidsgräns ska införas för hur länge en elev får ges undervisning enligt kursplanerna för grundläggande svenska som andraspråk i de obligatoriska skolformerna. Tidsgränsen ska vara två år. Avsteg ska kunna göras om det finns särskilda skäl. Tidsgränsen ska regleras i 5 kap. 14 § skolförordningen (2011:185).

SKR tillstyrker förslaget om en tidsgräns på två år för hur länge en elev ska få läsa grundläggande svenska som andraspråk i de obligatoriska skolformerna och att avsteg ska kunna göras vid särskilda skäl. Det är bra att kursplanen är oberoende av årskurser och att eleverna kan övergå till den andra kursplanen så snart de är redo. En tidsgräns säkerställer att eleverna inte blir kvar för länge i grundläggande svenska som andraspråk.

### 8.1.3 Betyg ska inte sättas för elever som läser grundläggande svenska som andraspråk

**Förslag:** Betyg i ämnet svenska som andraspråk ska inte sättas för den elev som följer en kursplan för grundläggande svenska som andraspråk i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolans introduktionsprogram och anpassade gymnasieskolan. Bestämmelser om detta ska införas i 6 kap. 8 § och 9 kap. 4 a § gymnasieförordningen (2010:2039). En ny hänvisning införs i 5 kap. 14 b § och nya bestämmelser införs 6 kap. 12 § skolförordningen (2011:185).

Ett nytt stycke med en upplysningsbestämmelse ska införas i 10 kap. 15 §, 11 kap. 19 §, 12 kap. 15 §, 13 kap. 16 §, 15 kap. 22 § och 18 kap. 22 § skollagen (2010:800).

SKR tillstyrker förslaget att betyg inte ska sättas för de elever som följer kursplanen i grundläggande svenska som andraspråk. Fokus kommer att vara på att ge eleverna de grundläggande kunskaper som behövs för att de ska kunna övergå till den andra kursplanen.

### 8.1.4 Elever som läser grundläggande svenska som andraspråk ska inte delta i nationella prov i ämnet

**Förslag:** 9 kap. 21 §, 11 kap. 11 § och 12 kap. 11 § skolförordningen (2011:185) ska ändras så att det framgår att en elev som läser grundläggande svenska som andraspråk inom ämnet svenska som andraspråk i grundskolan, sameskolan och specialskolan inte ska delta i nationella prov i ämnet.

SKR tillstyrker förslaget att elever som läser grundläggande svenska som andraspråk inom ämnet svenska som andraspråk inte ska delta i nationella prov i ämnet.

### 8.1.5 Elever i anpassade gymnasieskolan ska få tillgång till ämnet svenska som andraspråk på anpassad grundskolenivå

**Förslag:** 9 kap. 4 a § gymnasieförordningen (2010:2039) ska ändras så att en nyanländ elev i anpassade gymnasieskolan ges möjlighet att inom ramen för ett individuellt anpassat program läsa ämnet svenska som andraspråk för anpassade grundskolan, inklusive den kursplan som avser grundläggande svenska som andraspråk.



SKR tillstyrker förslaget att nyanlända elever i anpassade gymnasieskolan ska ges möjlighet att inom ramen för ett individuellt anpassat program läsa ämnet svenska som andraspråk för anpassade grundskolan enligt båda kursplanerna.

### 8.1.6 Svenska för invandrare inom gymnasieskolans introduktionsprogram

**Förslag:** Möjligheten att delta i svenska för invandrare inom gymnasieskolans språkintröduktion ska tas bort. Utredningen föreslår att bestämmelsen 6 kap. 8 § gymnasieförordningen (2010:2039) ändras så att det inte blir möjligt att kombinera språkintröduktion med kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

SKR tillstyrker förslaget att möjligheten att läsa svenska för invandrare (sfi) inom gymnasieskolans språkintröduktion ska tas bort. Införandet av kursplanen för grundläggande svenska som andraspråk gör att denna möjlighet inte längre behövs.

### 8.1.7 Målgrupperna för svenska som andraspråk ska ändras

**Förslag:** Ändringar ska införas i 5 kap. 14 § skolförordningen (2011:185) så att det framgår att ämnet svenska som andraspråk ska anordnas för

1. elever som har behov av andraspråksdidaktik på grund av att de befinner sig i andraspråksutveckling i svenska, och
2. elever som har svenska som modersmål, har vistats en längre tid utomlands och har behov av andraspråksdidaktik.

SKR tillstyrker förslaget att målgrupperna för svenska som andraspråk ändras så att de omfattar alla elever som har behov av andraspråksdidaktik.

### 8.1.8 Rektorn ska besluta om undervisning i svenska som andraspråk

**Förslag:** Rektorn ska besluta om

1. undervisning i ämnet svenska som andraspråk för en elev,
2. vilken av kursplanerna i ämnet svenska som andraspråk som eleven ska följa,
3. när en elev ska övergå från kursplanen för grundläggande svenska som andraspråk till kursplanen för svenska som andraspråk, och
4. när en elev ska övergå från ämnet svenska som andraspråk till ämnet svenska.

Rektorns beslut ska regleras i 5 kap. 14 § skolförordningen (2011:185).

SKR tillstyrker förslaget att rektorn ska besluta om undervisning i ämnet svenska som andraspråk för en elev, vilken av kursplanerna i ämnet som eleven ska följa, när en elev ska byta kursplan och när en elev ska övergå till ämnet svenska.

### 8.1.9 Ett kartläggningsmaterial för bedömning av en elevs behov av svenska som andraspråk ska utarbetas

**Förslag:** Rektorn ska använda ett nationellt kartläggningsmaterial

- inför beslutet om undervisning i svenska som andraspråk,
- inför beslutet om vilken av kursplanerna inom ämnet svenska som andraspråk som en elev ska följa,
- inför beslutet om när en elev ska övergå från kursplanen för grundläggande svenska som andraspråk till kursplanen för svenska som andraspråk, och
- inför beslutet om när en elev ska övergå från ämnet svenska som andraspråk till ämnet svenska.

En ny bestämmelse med denna innebörd ska införas i 5 kap. 14 a § skolförordningen (2011:185).

Statens skolverk ska i 5 kap. 14 a § skolförordningen ges bemyndigande att meddela föreskrifter om det nationella kartläggningsmaterialet och om användningen av detta.

Regeringen bör vidare ge Statens skolverk i uppdrag att utforma ett sådant nationellt kartläggningsmaterial.

SKR tillstyrker förslaget att rektorn ska använda det nationella kartläggningsmaterialet för att bedöma vilket svenskämne en elev ska läsa, enligt vilken kursplan och när det är aktuellt att byta kursplan eller övergå till ämnet svenska. Kartläggningsmaterialet underlättar en likvärdig bedömning av elevernas behov och bidrar till välgrundade beslut. Denna typ av bedömningar görs redan idag, men införandet av en ny kursplan kan öka behoven av stöd i bedömningen. Användningen av kartläggningsmaterialet kan emellertid bidra till en viss ökad administration.

### 8.1.10 Elever i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska ges god vägledning i sitt val av svenskämne

**Förslag:** Regeringen bör ge Statens skolverk i uppdrag att ta fram ett informationsmaterial som huvudmännen kan använda för att vägleda elever inom gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan i valet av svenskämne.

SKR tillstyrker förslaget att Skolverket ska ta fram ett informationsmaterial som kan användas för att vägleda eleverna i valet av svenskämne. Eleverna i

gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan väljer själva om de ska läsa svenska eller svenska som andraspråk. Det kommer att vara frivilligt för skolorna att använda informationsmaterialet, men det kommer kunna hjälpa eleverna att göra informerade och välgrundade val av svenskämne, vilket kan gynna deras lärande och utveckling.

### **8.1.11 Betyg i ämnena svenska och svenska som andraspråk ska inte samtidigt kunna ingå i en elevs examens- eller studiebevis eller gymnasiebevis avseende anpassad gymnasieskola**

**Förslag:** Ett tillägg ska göras i 16 kap. 27 och 28 §§ skollagen (2010:800) som upplyser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om vilket av ämnena svenska och svenska som andraspråk som ska ingå i de godkända betygen i examen för de elever som läst nivåer i båda dessa ämnen.

Bestämmelsen i 8 kap. 14 § gymnasieförordningen (2010:2039) ska ändras så att det framgår att endast ett av ämnena svenska och svenska som andraspråk kan ingå i examens- eller studiebeviset. Vidare ska det framgå att om en elev har betyg i både svenska och svenska som andraspråk ska det ämne i vilket eleven har läst högst nivå med godkänt betyg tas med i examens- eller studiebeviset.

Bestämmelsen i 8 kap. 22 § gymnasieförordningen ska ändras så att det framgår att endast ett av ämnena svenska och svenska som andraspråk kan ingå i gymnasiebeviset avseende anpassad gymnasieskola. Vidare ska det framgå att om en elev har betyg i både svenska och svenska som andraspråk ska det ämne i vilket eleven har läst högst nivå med godkänt betyg tas med i gymnasiebeviset avseende anpassad gymnasieskola.

Bestämmelserna i 4 kap. 14, 15 a och 15 b §§ förordningen om vuxenutbildning (2011:1108) ska ändras så att det framgår att endast ett av ämnena svenska och svenska som andraspråk kan ingå i examen.

SKR tillstyrker förslaget att endast ett av ämnena svenska och svenska som andraspråk kan ingå i examens- eller studiebeviset alternativt gymnasiebeviset avseende anpassad gymnasieskola. Det är en rimlig konsekvens av att ämnesbetyg införs att endast det svenskämne eleven har läst på högst nivå med godkänt betyg kan ingå.

### **8.1.12 Möjligheten att läsa svenska och svenska som andraspråk parallellt ska tas bort men det ska fortsatt vara möjligt att byta mellan ämnena**



**Förslag:** Möjligheten att läsa svenska och svenska som andraspråk parallellt genom att det ena ämnet läses som individuellt val ska tas bort. En ändring om detta ska införas i 4 kap. 7 § gymnasieförordningen (2010:2039) så att det framgår att en elev som läser svenska som gymnasiegemensamt ämne eller gymnasiegemensamt ämne i anpassad gymnasieskola inte samtidigt får läsa svenska som andraspråk som individuellt val. Vidare ska en ändring införas i 4 kap. 11 § gymnasieförordningen som innebär att en elev som läser svenska som andraspråk som gymnasiegemensamt ämne eller gymnasiegemensamt ämne i anpassad gymnasieskola inte samtidigt får läsa svenska som individuellt val.

Möjligheten för elever att byta mellan ämnena svenska som andraspråk och svenska ska kvarstå och ett förtydligande om detta ska införas i 4 kap. 11 § gymnasieförordningen.

SKR tillstyrker förslaget att det inte längre ska vara möjligt att läsa ämnena svenska och svenska som andraspråk parallellt, vilket är rimligt med anledning av båda ämnena inte ska kunna finnas med i examens- eller studiebeviset alternativt gymnasiebeviset avseende anpassad gymnasieskola.

### 8.2.1 Implementeringsstöd och kompetensutvecklingsinsatser i samband med införandet av kursplaner för grundläggande svenska som andraspråk

**Bedömning:** I samband med införandet av kursplaner för grundläggande svenska som andraspråk bör Statens skolverk genomföra insatser för att stödja huvudmän och rektorer i implementeringen av de nya kursplanerna.

Statens skolverk bör också erbjuda kompetensutveckling för lärare som ska undervisa i grundläggande svenska som andraspråk.

Dessutom bör Statens skolverk erbjuda kompetensutveckling för bedömning av behov av ämnet svenska som andraspråk.

SKR delar bedömningen att Skolverket bör genomföra insatser för att stödja huvudmän och skolor i implementeringen av de nya kursplanerna samt kompetensutveckling för de lärare som ska undervisa i grundläggande svenska som andraspråk. Vi delar också bedömningen att det bör erbjudas kompetensutveckling för bedömning av behov av ämnet svenska som andraspråk.

## 8.2.2 Undervisningstid i svenska som andraspråk för nyanlända elever

**Bedömning:** Nyanlända elever i de senare skolåren bör få möjlighet till mer undervisningstid i svenska som andraspråk än vad som anges i timplanen. Därför bör regeringen överväga åtgärder som syftar till att stimulera huvudmännen att ge eleverna undervisning i svenska som andraspråk utöver den ordinarie timplanen.

SKR delar bedömningen att nyanlända elever i de senare skolåren bör få möjlighet till mer undervisningstid i svenska som andraspråk än vad som anges i timplanen, något som redan är möjligt enligt gällande regelverk. Mer undervisningstid skulle kunna underlätta för dessa elever att uppnå gymnasiebehörighet.

## 8.2.3 Utbildning för undervisning av flerspråkiga elever

**Bedömning:** Förordningen om utbildning till lärare och förskollärare (2021:1335) bör ses över för att förstärka målen i den utbildningsvetenskapliga kärnan i syfte att lärare i alla skolämnen, även de som inte är lärare i svenska eller svenska som andraspråk, ska ges grundläggande kunskaper om andraspråksutveckling samt om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

SKR delar bedömningen att det är angeläget att alla lärare oavsett ämne ges förutsättningar att undervisa flerspråkiga elever.

## 8.2.4 Behörighetskraven för undervisning i svenska som andraspråk bör höjas

**Bedömning:** Behörighetskraven för undervisning i ämnet svenska som andraspråk bör höjas så att de motsvarar kraven för undervisning i ämnet svenska.

SKR delar bedömningen att behörighetskraven för undervisning i ämnet svenska som andraspråk bör motsvara dem som gäller för undervisning i ämnet svenska. Om detta skulle ändras finns emellertid en risk för att det i ett övergångsskede skulle kunna förstärka bristen på behöriga lärare i svenska som andraspråk.

### 8.2.5 Utvärdering av införandet av grundläggande svenska som andraspråk

**Bedömning:** Om kursplaner för grundläggande svenska som andraspråk införs bör effekten av införandet utvärderas. Regeringen, eller den myndighet regeringen anser lämplig, bör genomföra en sådan utvärdering.

SKR delar bedömningen att effekten av införandet av kursplaner för grundläggande svenska som andraspråk bör utvärderas.

### 8.2.6 Granskning av undervisning för nybörjare i svenska språket

**Bedömning:** Regeringen bör ge Statens skolinspektion i uppdrag att granska undervisningen för nyanlända elever som är nybörjare i svenska språket.

SKR delar bedömningen att Skolinspektionen bör ges i uppdrag att granska undervisningen för nyanlända elever som är nybörjare i svenska språket.

### 8.2.7 Anpassade gymnasieskolan

**Bedömning:** Bestämmelserna i 9 kap. 7 § gymnasieförordningen (2010:2039) bör ändras så att huvudmannen kan besluta att undervisningen på ett nationellt program för en elev i anpassade gymnasieskolan får fördelas över längre tid än fyra år.

SKR delar bedömningen, men anser att beslutet bör fattas i överensstämmelse med hemkommunen om eleven går i en skola utanför hemkommunen eller hos en fristående huvudman. Förlängd skoltid innebär ökade kostnader och det är hemkommunen som betalar skolpeng.

### 8.2.8 Kursplaner för grundläggande svenska som andraspråk anpassade för döva och hörselskadade elever

**Bedömning:** Det bör införas ändamålsenliga kursplaner för nyanlända elever i specialskolan som är döva eller hörselskadade. Hur dessa bör utformas behöver utredas vidare.

SKR delar bedömningen att det bör införas ändamålsenliga kursplaner för nyanlända elever i specialskolan som är döva eller hörselskadade.

## 8.2.9 Skolsituationen för elever med grav språkstörning i olika skolformer behöver utredas

**Bedömning:** Skolsituationen för elever med grav språkstörning i olika skolformer behöver utredas, däribland behovet av ändamålsenliga kursplaner.

SKR delar bedömningen att skolsituationen för elever med grav språkstörning i olika skolformer behöver utredas, däribland behovet av ändamålsenliga kursplaner. Svenskämnen är en stor utmaning för elever med grav språkstörning, inte minst för de som är nybörjare i svenska språket, och undervisningen måste kunna möta deras behov.

## 17.3.1 Förstärkt rätt till studiehandledning på modersmål för nyanlända elever

**Bedömning:** En nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan bör få studiehandledning på modersmålet i samtliga skolår om det inte är uppenbart obehövt. En ändring med denna innebörd bör införas i 3 kap. 12 i § skollagen (2010:800).

SKR delar bedömningen att en nyanländ elev i de obligatoriska skolformerna bör få studiehandledning på modersmålet i samtliga skolår om det inte är uppenbart obehövt. Det är en viktig stödinsats för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig undervisningens innehåll samtidigt de stärker sin språkutveckling. Detta är en insats som förbättrar deras möjligheter att uppnå gymnasiebehörighet.

## 17.4.1 Stärkt tillgång till modersmålsundervisning genom nationell samordning

**Bedömning:** Regeringen bör utreda möjligheten att främja tillgången till modersmålsundervisning genom nationell samordning.

SKR delar bedömningen att en nationell samordning, exempelvis en plattform där huvudmän kan beställa modersmålsundervisning av varandra, skulle kunna förbättra tillgången för de huvudmän som har brist på modersmåls lärare. SKR konstaterar att det skulle underlätta för huvudmännen att köpa och sälja fjärrundervisning av varandra.



## 17.4.2 Granskning av modersmålsundervisningens kvalitet

**Bedömning:** Regeringen bör ge Statens skolinspektion i uppdrag att granska modersmålsundervisningens kvalitet utifrån olika aspekter.

SKR delar bedömningen att Skolinspektionen bör få i uppdrag att granska modersmålsundervisningens kvalitet.

## 17.4.3 Förbättrade förutsättningar för uppföljning, utvärdering och forskning

**Bedömning:** Regeringen bör ge Statens skolverk möjlighet att utöka statistikinsamlingen. Detta för att skapa bättre förutsättningar för myndighetens uppföljning och utvärdering av modersmålsundervisningen gällande tillgång, kvalitet och resultat. En utökad statistikinsamling skulle också underlätta kausala studier av modersmålsundervisningens effekter. Vidare bör Statens skolverk ges i uppdrag att samla in sådan statistik.

SKR delar bedömningen att Skolverkets statistikinsamling bör förbättras för kunna följa upp och utvärdera av modersmålsundervisningen, men förbundet vill samtidigt understryka att detta inte får medföra en väsentligt ökad uppgiftslämnarbörda för kommunerna.

## **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

**Förslag:** Ändringarna i skollagen (2010:800) ska träda i kraft den 1 juli 2026. Lagen ska, i fråga om 16 kap. 27 och 28 §§, tillämpas första gången för gymnasieexamen som utfärdas efter den 1 januari 2028 och i övrigt för utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2028.

Ändringarna i gymnasieförordningen (2010:2039) ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Bestämmelsen i 8 kap. 14 § i den nya lydelsen tillämpas första gången för examens- eller studiebevis som utfärdas efter den 1 januari 2028.

Bestämmelsen i 8 kap. 22 b § i den nya lydelsen tillämpas första gången för gymnasiebevis avseende anpassad gymnasieskola som utfärdas efter den 1 januari 2029.

Bestämmelserna i 4 kap. 7 och 11 §§ i den nya lydelsen ska tillämpas första gången för utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2026.

Bestämmelserna i 6 kap. 8 § och 9 kap. 4 a § i den nya lydelsen ska tillämpas första gången för utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2028.

Ändringarna i skolförordningen (2011:1185) ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Förordningen ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2028.

Ändringarna i förordningen om vuxenutbildning (2011:1108) ska träda i kraft den 1 juli 2026.

SKR tillstyrker förslaget till ikraftträdande och övergångsbestämmelser.

## **18.8 Konsekvenser för kommuner och regioner**

SKR bedömer att förslaget till kursplan i grundläggande svenska som andraspråk kommer att gynna alla nyanlända elever, både flickor och pojkar. Det kommer också vara fördelaktigt för både elever med och utan funktionsnedsättning. En bedömning utifrån ett nationellt kartläggningsmaterial understödjer också en likvärdig bedömning.

SKR bedömer att konsekvenserna för kommunerna framför allt handlar om implementeringskostnader i samband med införandet av en kursplan för grundläggande svenska som andraspråk och det nationella kartläggningsmaterialet som är obligatoriskt att använda. Att ha två kursplaner inom samma ämne kan i viss mån öka lärarnas administration, likaså användningen av det nationella kartläggningsmaterialet. Det kan också komma att påverka organisationen av undervisningen i svenska som andraspråk då två kursplaner används parallellt. På en del skolor i större kommuner är det möjligt att skapa undervisningsgrupper kopplat till kursplanerna, medan det i andra skolor kan komma att undervisas i

svenska och båda kursplanerna i ämnet svenska som andraspråk inom samma undervisningsgrupp.

### **18.12.3 Kostnader enligt finansieringsprincipen – kartläggning för bedömning av en elevs behov av svenska som andraspråk**

Det kommer att vara obligatoriskt att använda kartläggningsmaterialet för att bedöma vilket svenskämne eleven ska läsa och enligt vilken kursplan.

Införandet av kursplanen i grundläggande svenska som andraspråk kommer att medföra implementeringskostnader. Det behövs tid till kompetensutveckling för lärarna i svenska som andraspråk, men också för rektorer och lärare i samband med implementering av kartläggningsmaterialet. Utredningen redovisar inte några implementeringskostnader för kommunerna och hur dessa ska finansieras. Kostnaderna för implementering behöver ersättas i enlighet med finansieringsprincipen.

Utredningens beräkningar av kostnaderna för bedömning av vilken kursplan eleven ska följa görs utifrån en genomsnittlig månadslön för en grundskollärare 2024, men bör räknas upp till 2028 års löneläge, året då den nya kursplanen ska börja användas.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson  
Ordförande